

Program szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV)

Kluczowym celem programu jest zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciw HPV, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywoływanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego.

Organizacja szczepień przeciw HPV w szkołach pozwoli na:

- zwiększenie dostępności szczepień w ramach oferowanego dodatkowego świadczenia Podstawowej Opieki Zdrowotnej (POZ);
- zwiększenie wiedzy zdrowotnej wśród uczniów i rodziców na temat HPV i znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu występowania nowotworów.

Założenia programu:

- szczepienia będą realizowane na terenie szkół, które wyrażą chęć udziału w programie, w miejscu dostosowanym do wykonania szczepienia, np. gabinecie profilaktyki zdrowotnej;
- szczepienia będą wykonywane przez personel Podstawowej Opieki Zdrowotnej (lekarz oraz pielęgniarka), z którym szkoła nawiąże współpracę;
- do udziału w programie może się zgłosić każda szkoła podstawowa, do której uczęszczają dzieci w wieku od ukończenia 9 do ukończenia 14 roku życia;
- koordynacją szczepień z poziomu szkoły zajmuje się dyrektor szkoły lub osoba przez niego wskazana. Dane szkolnego koordynatora powinny zostać przekazane do właściwego kuratora oświaty oraz miejscowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (PSSE);
- Ministerstwo Zdrowia rekomenduje organizację szczepień co najmniej dwa razy w półroczu, pozwoli to na szczepienie pierwszą i drugą dawką szczepionki w ciągu roku szkolnego.

Podstawa prawna do realizacji szczepień zalecanych:

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2024 r. poz. 924).

Terminy realizacji:

wrzesień 2024 r. – czerwiec 2030 r.

Obecność rodzica podczas szczepienia dziecka¹:

Do szczepienia przeciw HPV wymagana jest zgoda przedstawiciela ustawowego dziecka na świadczenie profilaktyczne (przeprowadzenie szczepienia) złożona na załączonym wzorze. W gestii dyrektora i rodzica pozostaje decyzja co do obecności rodzica w szkole podczas szczepienia dziecka. Rodzic może upoważnić inną osobę, która podczas szczepienia będzie towarzyszyła dziecku i sprawowała nad nim faktyczną opiekę. Podczas składania „Deklaracji przedstawiciela ustawowego dziecka dotyczącej

¹ § 10 rozporządzenia MZ z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. 2023 poz. 2077)

szczepienia przeciw HPV w szkole” rodzic wyraża zgodę na szczepienie dziecka bez jego obecności w szkole. Dokument będzie dołączony do dokumentacji medycznej dziecka.

Organizacja szczepień przeciw HPV w szkole

Webinar informacyjny w dniu 3 września o godz. 9:00 dla dyrektorów szkół podstawowych organizowany przez Ministerstwo Zdrowia dot. organizacji szczepień w szkołach podstawowych.

Przekazanie informacji rodzicom i nauczycielem na temat przeprowadzenia szczepień w szkole.

Materiały edukacyjne dostarczone przez Ministerstwo Zdrowia:

- List do rodziców;
- Przewodnik po szczepieniach przeciw HPV dla rodziców nastolatków;
- Przewodnik dla rodziców i lekarzy - Jak rozmawiać z nastolatkami o szczepieniach?;
- Informator dla rodziców - Jak wygląda szczepienie dzieci i młodzieży w szkole?;
- Ulotki dla pacjenta szczepionek wykorzystywanych w programie;
- Wzór deklaracji przedstawiciela ustawowego dziecka dotyczącej szczepienia przeciw HPV w szkole;
- Wzór oświadczenia i zgoda przedstawiciela ustawowego dziecka dotyczące szczepienia przeciw HPV w szkole.

Zgłoszenie Szkoły do wzięcia udziału w programie wraz ze wskazaniem koordynatora szkolnego odpowiedzialnego za bezpośredni kontakt między szkołą a POZ oraz PSSE. Zgłoszenie danych kontaktowych koordynatora szkolnego do PSSE i wojewódzkiego kuratora oświaty do 27 września br. lub w innym uzgodnionym terminie.

Nawiązanie współpracy z POZ, najlepiej gdyby był to POZ współpracujący dotąd ze szkołą lub najbliższy, który wyrazi chęć przeprowadzenia szczepień w szkole. Po nawiązaniu kontaktu jest wymagane ustalenie z POZ warunków współpracy oraz harmonogramu szczepień na cały rok szkolny z uwzględnieniem podania drugiej dawki. Szczepienia pierwszą i drugą dawką dla uczniów, którzy nie stawiają się w wyznaczonym przez szkołę terminie szczepień, mogą być również wykonane w POZ lub w kolejnej turze szczepień w szkole.

Edukacja młodzieży przez zorganizowanie zajęć tematycznych o szczepieniach przeciw HPV na podstawie udostępnionych scenariuszy lekcji oraz dodatkowych materiałów udostępnionych poprzez kuratorów oświaty oraz dostępnych na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia <https://www.gov.pl/web/zdrowie/hpv>.

Przekazanie informacji do odpowiednich instytucji. Na podstawie „Deklaracji przedstawiciela ustawowego dziecka dotyczącej szczepienia przeciw HPV w szkole” oraz formularza zgody na szczepienie dziecka należy ustalić łączną liczbę uczniów i liczbę zadeklarowanych preparatów do szczepienia. Zebrane informacje należy przekazać:

- do koordynatora PSSE w zakresie łącznej liczby uczniów zainteresowanych szczepieniem oraz liczbie zadeklarowanych szczepionek (Cervarix albo Gardasil9);
- do właściwego kuratora oświaty informacji o łącznej liczbie uczniów, których rodzice wyrazili zgodę na szczepienie;
- do POZ o liczbie uczniów, których rodzice wyrazili zgodę na szczepienie oraz o liczbie zadeklarowanych preparatów do szczepienia (Cervarix albo Gardasil9).

Przygotowanie miejsca do szczepień. We współpracy z POZ oraz PSSE, należy przygotować miejsce, które będzie spełniać wymagania:

- strefa dla uczniów oczekujących na szczepienie;
- miejsce do kwalifikacji do szczepienia przez lekarza;
- miejsce do podania szczepionki przez pielęgniarkę;
- strefę obserwacji po podaniu szczepionki;
- toaletę wyłącznie dla zespołu szczepiącego oraz osób szczepionych.

Realizacja Szczepień

Podstawowa Opieka Zdrowotna:

- zapewni obecność lekarza podczas kwalifikacji do szczepienia dziecka oraz osoby do wykonania szczepienia i zarządzi całym procesem szczepienia;
- dostarczy szczepionki i niezbędne materiały i zajmie się utylizacją odpadów medycznych;
- zapewni bezpieczeństwo procesu wykonywanych szczepień i podawanych preparatów;
- zapewni wpis do e-Karty Szczepień. Fakt zaszczepienia będzie widoczny w ciągu 48h w IKP dziecka.

Szkola:

- w dniu szczepienia należy upewnić się, że wszyscy uczniowie, którzy mają być zaszczepieni, posiadają zgody od rodziców oraz dokument ze zdjęciem w celu okazania lekarzowi (może być legitymacja szkolna);
- musi zapewnić opiekę - obecność osoby dorosłej podczas oczekiwania na szczepienie i po szczepieniu.

Proponowany harmonogram organizacji pierwszego terminu szczepienia:

I/II tydzień września

Przeprowadzenie spotkań z rodzicami o charakterze informacyjno-edukacyjnym, przekazanie rodzicom formularzy „Deklaracja przedstawiciela ustawowego dziecka dotycząca szczepienia przeciw HPV w szkole” oraz „Oświadczenie i zgoda przedstawiciela ustawowego dziecka dotycząca szczepienia przeciw HPV w szkole”.

III/IV tydzień września

Przekazanie właściwej miejscowo PSSE w terminie do 27 września 2024 (w przypadku zmian lub aktualizacji w innym uzgodnionym z PSSE terminie) do informacji o łącznej liczbie podpisanych deklaracji, ze wskazaniem liczby szczepionek zadeklarowanych do podania (Cervarix albo Gardasil9).

październik

Rozpoczęcie szczepień

Monitorowanie i Ewaluacja

Do wiadomości dyrektora szkoły pozostaje informacja o liczbie dzieci zaszczepionych.

Wymagane jest przekazanie informacji o liczbie dzieci zaszczepionych do koordynatora PSSE.

Zaplanowanie kolejnych terminów szczepień następuje zgodnie z harmonogramem ustalonym z POZ na początku roku szkolnego.

Zebrane podczas programu dane zostaną przekazane do Ministerstwa Zdrowia.

Podsumowanie

Organizacja szczepień przeciw HPV w szkole wymaga ścisłej współpracy między dyrektorem szkoły, POZ i PSSE. Kluczowe jest również zaangażowanie rodziców oraz personelu szkoły w przygotowanie do szczepień w oparciu o udostępnione materiały.

Kontakt i wsparcie

W razie pytań lub potrzeby dodatkowego wsparcia, prosimy o kontakt zgodnie z właściwością z POZ, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną lub kuratorium oświaty.

Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania będą zamieszczane na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia <https://www.gov.pl/web/zdrowie/hpv>.

Dziękujemy za zaangażowanie i współpracę w realizacji szczepień przeciw HPV wśród uczniów Państwa szkoły. Szczepienia w szkole to kolejny krok w rozpowszechnianiu dostępu do profilaktyki chorób zakaźnych i nowotworowych.